

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور

۳۲. بخش آب

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	چکیده
۲.....	مقدمه
۳.....	۱. مقایسه فصل منابع آب با سایر فصول بودجه
۵.....	۲. مقایسه اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی برنامه‌های مختلف بخش آب
۷.....	۳. نکات قابل تأمل در مورد لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، بخش آب
۸.....	۴. پیشنهادهای اصلاحی برای ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۱
۱۱.....	۵. پیشنهادهای اصلاحی برای پیوست‌های لایحه بودجه سال ۱۳۹۱
۱۳.....	نتیجه‌گیری
۱۴.....	منابع و مأخذ

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور ۳۲. بخش آب

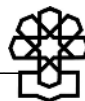
چکیده

در این گزارش اعتبارات بخش آب کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ مورد بررسی قرار گرفته است. برنامه‌های بخش آب در بودجه تحت فصل مستقل منابع آب و فصل مسکن و عمران شهری، روستایی و عشایری (تحت عناوین برنامه سامانه‌های پساب و فاضلاب و برنامه آب شهری و روستایی) درج می‌گردد. در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ فصل منابع آب بعد از فصل حمل و نقل در بین سایر فصول بودجه از بالاترین اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برخوردار است. میزان بالای اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش آب که در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ برابر با ۴۹,۳۵۵,۰۱۱ میلیون ریال (۱۶/۳ درصد اعتبارات کل فصول بودجه) است، به دلیل حجم بالای سرمایه‌گذاری مخصوص به طرح‌های این بخش است. اعتبارات بخش‌های امور آب و آب و فاضلاب در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ به ترتیب حدود ۱۶/۵ و ۵/۸ درصد نسبت به اعتبار مصوب سال ۱۳۹۰ افزایش یافته است. همچنین در بین برنامه‌های بخش آب به ترتیب برنامه‌های تأمین و عرضه، سامانه‌های پساب و فاضلاب و برنامه توسعه منابع آب در حوزه‌های آبریز رودخانه‌های مرزی و مشترک از بیشترین اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی برخوردارند. لازم به ذکر است که لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور در بخش آب از

لحاظ ساختاری، تفاوت عمده‌ای با بودجه‌ریزی سال‌های گذشته نداشته و نمی‌تواند به‌طور مناسبی پاسخگوی نیازهای برنامه پنجم توسعه در این بخش باشد. از جمله موارد مغفول مانده در لایحه می‌توان به برنامه آب روستایی، تضمین سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و جبران عقب‌ماندگی عملکرد شبکه‌های آبیاری و زهکشی نسبت به حجم آب تنظیمی سدها اشاره کرد.

مقدمه

بودجه‌ریزی سالیانه دارای جهت‌گیری‌های زمانی مشخص بوده و به‌عنوان گامی است که گام‌های سال بعد را مشخص می‌کند. بودجه سالیانه رابطه تنگاتنگی با برنامه‌های توسعه پنج‌ساله دارد و حسن تدوین آن، برآورد اهداف برنامه‌های توسعه پنج‌ساله را به‌دنبال خواهد داشت. بخش آب به‌دلیل اهمیت و تأثیری که روی سایر بخش‌ها دارد، فصل جداگانه‌ای را از فصل‌های بودجه، تحت عنوان فصل منابع آب، به‌خود اختصاص داده است و در بین سایر فصل‌ها بعد از فصل حمل‌ونقل، از بیشترین رقم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با اعتباری بالغ بر ۴۹,۳۵۵,۰۱۱ میلیون ریال در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ برخوردار است. در این گزارش ابتدا جایگاه فصل منابع آب نسبت به سایر فصول در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ سنجیده شده و سپس برنامه‌های بخش آب، ذکر شده در لایحه بودجه و نحوه تغییرات آنها نسبت به قانون بودجه سال گذشته بیان شده و در انتها نیز تحلیل‌های کارشناسی ارائه می‌گردند.

۱. مقایسه فصل منابع آب با سایر فصول بودجه

فصل منابع آب از طرفی به دلیل ارتباط مستقیم با پروژه‌های عمرانی کشور و از طرف دیگر به دلیل حجم بالای سرمایه‌گذاری‌ها در این رابطه، در بین فصول بودجه از اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بالایی برخوردار است. به طوری که مجموع اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی آن در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ برابر با ۴۹,۳۵۵,۰۱۱ میلیون ریال است که این مقدار اندکی کمتر از یک‌پنجم کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ است. برخلاف اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، فصل منابع آب در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ از کمترین اعتبارات هزینه‌ای نسبت به سایر فصول دیگر برخوردار است. جدول ۱ و نمودار ۱ مقایسه اعتبارات هزینه‌ای ملی و استانی و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی را به تفکیک فصول مختلف بودجه نشان می‌دهند.

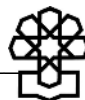
جدول ۱. مقایسه اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی

به تفکیک فصول مختلف بودجه (میلیون ریال)

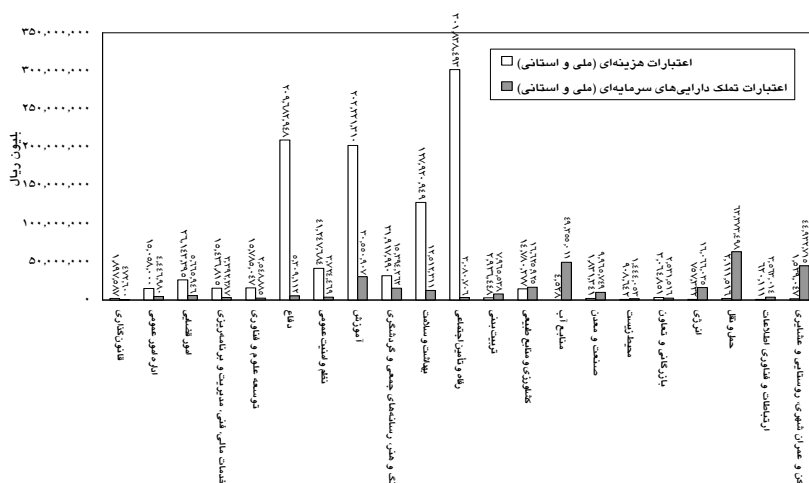
عنوان فصل	اعتبارات هزینه‌ای (ملی و استانی)	درصد از کل	اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (ملی و استانی)	درصد از کل
قانونگذاری	۱,۸۹۷,۵۸۷	۰/۲	۴۷۲,۶۰۰	۰/۲
اداره امور عمومی	۱۵,۰۵۸,۰۰۰	۱/۵	۴,۴۴۶,۹۸۰	۰/۵
امور قضایی	۲۶,۱۴۳,۳۹۵	۲/۶	۵,۶۶۵,۹۴۶	۱/۹
خدمات مالی، فنی، مدیریت و برنامه‌ریزی	۱۵,۴۳۶,۸۱۵	۱/۵	۳,۳۹۲,۳۸۷	۱/۱

عنوان فصل	اعتبارات هزینه‌ای (ملی و استانی)	درصد از کل	اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (ملی و استانی)	درصد از کل
توسعه علوم و فناوری	۱۵,۷۸۵,۰۴۷	۱/۶	۲,۵۴۸,۸۸۵	۰/۸
دفاع	۲۰۹,۶۸۲,۹۴۸	۲۰/۶	۵,۳۰۹,۱۱۲	۱/۸
نظم و امنیت عمومی	۴۱,۲۴۷,۶۸۴	۴/۱	۳,۷۲۴,۴۶۹	۱/۲
آموزش	۲۰۲,۲۲۱,۳۱۰	۱۹/۹	۳۰,۵۵۰,۹۰۷	۱۰/۱
فرهنگ و هنر، رسانه‌های جمعی و گردشگری	۳۱,۹۱۷,۹۹۰	۳/۱	۱۵,۳۹۴,۲۶۲	۵/۱
بهداشت و سلامت	۱۲۷,۹۲۰,۹۴۹	۱۲/۶	۱۲,۵۱۲,۳۱۱	۴/۱
رفاه و تأمین اجتماعی	۳۰۱,۸۳۸,۴۹۳	۲۹/۷	۳,۰۸۰,۷۰۶	۱/۰
تربیت بدنی	۲,۹۳۶,۴۴۸	۰/۳	۷,۹۶۵,۵۳۸	۲/۶
کشاورزی و منابع طبیعی	۱۴,۷۸۰,۲۷۷	۱/۵	۱۶,۶۲۵,۹۲۵	۵/۵
منابع آب	۴,۵۲۸	۰/۰	۴۹,۳۵۵,۰۱۱	۱۶/۳
صنعت و معدن	۱,۸۳۱,۳۴۱	۰/۲	۹,۹۶۵,۷۴۹	۳/۳
محیط زیست	۹۰۸,۶۴۲	۰/۱	۱,۴۴۴,۰۵۳	۰/۵
بازرگانی و تعاون	۳,۰۶۴,۸۵۱	۰/۳	۲,۵۳۱,۵۱۶	۰/۸
انرژی	۷۵۷,۳۳۲	۰/۱	۱۶,۰۶۶,۰۳۵	۵/۳
حمل و نقل	۲,۱۱۱,۵۱۶	۰/۲	۶۳,۳۷۳,۴۹۸	۲۰/۹
ارتباطات و فناوری اطلاعات	۶۲۰,۱۱۱	۰/۱	۳,۵۶۳,۰۱۴	۱/۲
مسکن و عمران شهری، روستایی و عشایری	۱,۵۳۹,۰۴۷	۰/۲	۴۴,۹۳۲,۷۱۵	۱۴/۸
جمع کل	۱,۰۱۷,۷۰۴,۳۱۱	۱۰۰	۳۰۲,۹۲۱,۶۱۹	۱۰۰

مأخذ: لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور.

نمودار ۱. مقایسه اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی به تفکیک فصول مختلف بودجه

۲. مقایسه اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی برنامه‌های مختلف بخش آب

جدول ۲ و نمودار ۲ مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی را برای برنامه‌های مختلف بخش آب (امور آب و آب و فاضلاب) نشان می‌دهند. همان‌طور که از جدول ۲ مشخص است، مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی در فصول منابع آب و مسکن و عمران شهری، روستایی و عشایری (برنامه سامانه‌های پساب و فاضلاب و برنامه آب شهری و روستایی) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ نسبت به رقم مصوب در سال ۱۳۹۰ به ترتیب از افزایش ۱۶/۵ و ۵/۸ درصدی برخوردار است.

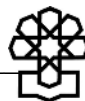
در بین برنامه‌های بخش آب به ترتیب برنامه‌های تأمین و عرضه، سامانه‌های پساب و فاضلاب و برنامه توسعه منابع آب در حوزه‌های آبریز رودخانه‌های مرزی و مشترک از بیشترین اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی برخوردار هستند. به دلیل نقش مهم و حیاتی برنامه تأمین و عرضه در فصل منابع آب و رابطه مستقیم آن در مقابله با خشکسالی و افزایش ۱۷/۶ درصدی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی آن نسبت به رقم مصوب سال ۱۳۹۰، باید اقدامات و طرح‌ها در این برنامه از شفافیت خاص و بازده سریع برخوردار باشد.

جدول ۲. جمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی برنامه‌های

مختلف بخش آب (میلیون ریال)

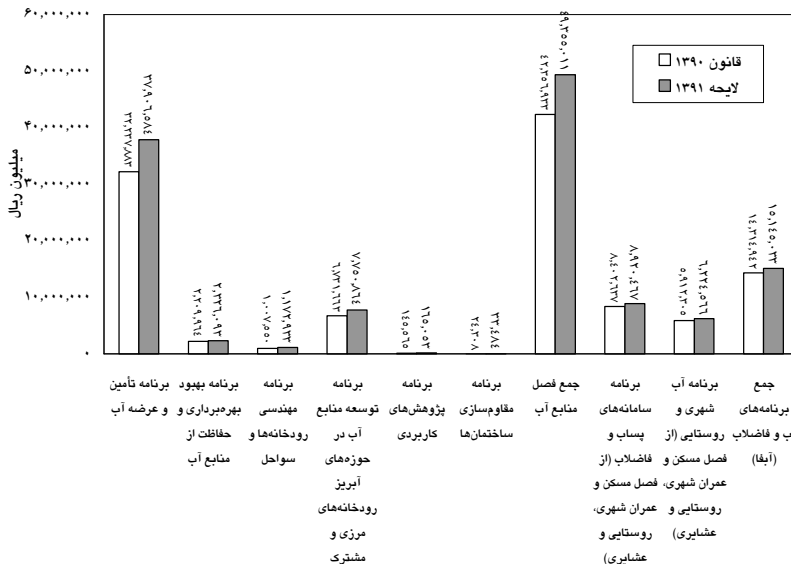
برنامه	قانون ۱۳۹۰	لایحه ۱۳۹۱	درصد افزایش
برنامه تأمین و عرضه آب	۳۲,۲۳۷,۸۸۳	۳۷,۹۰۶,۵۸۴	۱۷/۶
برنامه بهبود بهره‌برداری و حفاظت از منابع آب	۲,۲۰۹,۹۶۴	۲,۲۲۶,۰۹۳	۵/۳
برنامه مهندسی رودخانه‌ها و سواحل	۱,۰۰۷,۵۵۰	۱,۱۷۲,۹۳۳	۱۶/۴
برنامه توسعه منابع آب در حوزه‌های آبریز رودخانه‌های مرزی و مشترک	۶,۷۳۱,۶۶۳	۷,۷۵۰,۸۶۴	۱۵/۱
برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۴۵,۵۶۵	۱۶۵,۰۵۳	۱۳/۴
برنامه مقاوم‌سازی ساختمان‌ها	۲۴,۳۰۸	۳۳,۴۸۴	۳۷/۷
جمع فصل منابع آب (شماره طبقه‌بندی ۴۰۲۰۰)	۴۲,۳۵۶,۹۳۳	۴۹,۳۵۵,۰۱۱	۱۶/۵
برنامه سامانه‌های پساب و فاضلاب (از فصل مسکن و عمران شهری، روستایی و عشایری)	۸,۴۰۲,۶۳۷	۸,۹۲۰,۴۶۷	۶/۲
برنامه آب شهری و روستایی (از فصل مسکن و عمران شهری، روستایی و عشایری)	۵,۹۱۲,۳۰۵	۶,۲۲۴,۵۶۶	۵/۳
جمع برنامه‌های آب و فاضلاب (آیفا)	۱۴,۳۱۴,۹۴۲	۱۵,۱۴۵,۰۳۳	۵/۸

مأخذ: همان.

نمودار ۲. جمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی برنامه‌های

مختلف بخش آب

۳. نکات قابل تأمل در مورد لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، بخش آب

با توجه به موارد ذکر شده در بخش‌های پیش، می‌توان اهم موارد چالشی قابل توجه ذیل را برشمرد:

- حدود ۷۰ پروژه جدید سدسازی در پیوست ۱ لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ اضافه شده است. با توجه به حجم عظیم سرمایه‌گذاری‌ها در پروژه‌های بخش آب و تعداد زیاد طرح‌های ناتمام باقیمانده از سال‌های قبل، شایان ذکر است که حتی‌الامکان از شروع و تعریف طرح‌های جدید (به‌خصوص طرح‌های سدسازی) در سال جدید

(۱۳۹۱) خودداری گردد. در این راستا، با توجه به شرایط جدید بین‌المللی و منطقه، شایسته است تا توجه ویژه‌ای به افزایش تولید محصولات کشاورزی داخلی و نیل به امنیت غذایی گردد،

- با در نظر گرفتن نبود ردیف ملی مستقل برای برنامه آب روستایی و تخصیص حداکثری اعتبارات مربوطه برای برنامه آب شهری، پیشنهاد می‌گردد که برنامه آب شهری و روستایی در دو ردیف مجزا از هم در بودجه ذکر شوند،

- عدم گرایش و جهت‌گیری لایحه بودجه به استفاده از سرمایه‌گذاری و مشارکت بخش خصوصی به نحو مناسب،

- شایسته است که با در نظر گرفتن سازوکار مناسبی اعتبارات استانی بخش آب تحت نظر دستگاه اجرایی مربوطه هزینه گردند تا از مصرف آن در سایر بخش‌ها جلوگیری به عمل آید.

۴. پیشنهادهای اصلاحی برای ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۱

در این بخش، موارد اضافه شده به صورت پررنگ و موارد حذف شده به صورت خط‌زدگی مشخص گردیده است:

۱. در بند «۱-۲» ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، عبارت تأمین آب آشامیدنی روستاها نیز به ذیل سطر «طرح‌های بخش عمران شهری» اضافه گردد. همچنین در بند مذکور، سطر «کمک به بهینه‌سازی انرژی شهری و روستایی» به صورت «کمک به بهینه‌سازی آب، برق و انرژی شهری و روستایی» اصلاح شود.

۲. بند «۱-۵» ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، پس از عبارت هر واحد مسکونی شهری عبارت «و مشترکین آب سطحی» و پس از عبارت «مشترکین گاز و برق» عبارت «و غرق شدگی در تأسیسات آبی» اضافه شود.
۳. در انتهای بند «۲» ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، پس از عبارت «حداقل ۱۵ درصد به عنوان سهم بهره‌برداران تأمین و پرداخت نمایند». عبارت «سهم‌های تعیین شده در این بند شامل قرارداد بهره‌بردارانی که با درصد سهم‌های متفاوتی در گذشته منعقد شده‌اند، نیز می‌باشد» نیز اضافه شود.
۴. در بند «۵-۲» ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، پس از عبارت «دارای توجیه فنی، اقتصادی به صورت ارزی و ریالی در بخش آب» عبارت «فاضلاب» نیز اضافه شود.
۵. در بند «۶-۱» ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، پس از عبارت «با پیشنهاد بالاترین مقام دستگاه اجرایی نسبت به جابجایی اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای» عبارت «و یا تقسیط مبلغ پیش‌پرداخت مذکور» اضافه شود.
۶. بند «۶-۳» ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، به شکل زیر اصلاح شود:
۳-۶. از محل تسهیلات صندوق توسعه ملی حداقل مبلغ دو میلیارد دلار تسهیلات از محل صندوق توسعه ملی برای حمل و نقل به‌ویژه حمل و نقل عمومی و قطارهای شهری و حداقل مبلغ ۵۰۰ میلیون (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار برای طرح‌های ایجاد تأسیسات آب و فاضلاب شهری اختصاص می‌یابد.
۷. در جزء «ح» بند «۸-۴» ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، پس از عبارت

«طرح‌های فصل‌های» عبارت «منابع آب، عمران» اضافه شده و در عبارت «خدماتی و عمرانی» در سطر دوم، کلمه «عمرانی» حذف شود.

۸. در بند «۸-۸» ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، پس از عبارت «و یا فروش اموال» عبارت «و فروش اوراق مشارکت» اضافه شود.

۹. در جمله انتهایی بند «۱۱-۱» ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، پس از عبارت «اوراق مشارکت»، عبارت «فروش نرفته» اضافه شود.

۱۰. در بند «۱۱-۳» ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، ابتدای جمله به صورت «به وزارت نیرو از طریق شرکت‌های مادر تخصصی و تابعه زیربط اجازه داده می‌شود». اصلاح شود. همچنین به انتهای بند مذکور عبارت «اوراق مشارکت فروش نرفته مزبور قابل واگذاری به پیمانکاران، مشاوران و سازندگان نیز می‌باشد». اضافه شود.

۱۱. بند «۱۱-۴» ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، به شکل زیر اصلاح شود:

به دولت وزارت نیرو از طریق شرکت‌های مادر تخصصی و تابعه زیربط و وزارت جهاد کشاورزی اجازه داده می‌شود مبلغ بیست هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت ریالی با تضمین دولت با بازپرداخت اصل و سود آن به منظور اجرای طرح‌های بخش‌های آب، فاضلاب، نیرو و کشاورزی و منابع طبیعی منتشر نماید. اوراق مشارکت فروش نرفته مزبور قابل واگذاری به پیمانکاران، مشاوران و سازندگان نیز می‌باشد.

۱۲. ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، پس از بند «۱۱-۶» بندی با متن زیر

اضافه شود:

۷-۱۱. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران پس از تأیید طرح‌های مشمول اوراق مشارکت بندهای «۳-۱۱» و «۴-۱» توسط هیئت‌وزیران که در حکم مصوبه مجمع دستگاه ناشر و تأیید توجیه فنی، اقتصادی و مالی طرح‌های مذکور می‌باشد، مکلف است نسبت به اعلام موافقت اصولی برای انتشار اوراق مشارکت این بند حداکثر تا یک ماه از تاریخ مصوبه هیئت‌وزیران اقدام نماید.

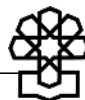
۱۳. در بند «۱-۱۶» ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، جمله پس از عبارت «مجازند» به شکل «حداقل نیم درصد و حداکثر سه درصد از اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، به‌استثنای «اعتبارات هزینه‌ای فصول ۱ و ۶ و سرانه دانش‌آموزی وزارت آموزش و پرورش، هزینه‌های مستقیم تولید شرکت‌های دولتی» اصلاح شود.

۱۴. در انتهای بند «۳-۱۹» ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، پس از عبارت «شروع عملیات اجرایی طرح‌های ملی»، عبارت «و استانی» اضافه شود.

۵. پیشنهادهای اصلاحی برای پیوست‌های لایحه بودجه سال ۱۳۹۱

- دستگاه اجرایی طرح «مطالعه و اجرای پروژه‌های سفر مقام معظم رهبری به کرمانشاه به شماره طبقه‌بندی ۴۰۲۰۱۶۶۵» در برنامه برق فصل انرژی از وزارت کشور به وزارت نیرو تغییر یابد.
- دستگاه اجرایی طرح‌های «کمک‌های فنی و اعتباری به بخش آب استان کرمانشاه - ۴۰۲۰۱۷۴۴»، «مطالعه و اجرای پروژه‌های موضوع سفر مقام معظم رهبری به

- کرمانشاه - ۲۰۱۷۴۳» و «مطالعه و اجرای پروژه‌های موضوع سفر مقام معظم رهبری به قم - ۲۰۱۷۴۵» از وزارت کشور به وزارت نیرو تغییر یابد.
۳. دستگاه اجرایی طرح «۲۰۲۰۴۰۵۵ - مطالعه و اجرای سامانه‌های انتقال آب و شبکه آبیاری و زهکشی مناطق گرمسیری» از «شرکت آب منطقه‌ای کرمانشاه» به «شرکت سهامی توسعه منابع آب و نیروی ایران» در پیوست شماره ۱ قانون سال ۱۳۹۱ اصلاح شود.
۴. با توجه به اهمیت نگرش یکپارچه به «طرح‌های مهار آب‌های مرزی»، فهرست طرح‌های مذکور در قانون بودجه سال ۱۳۹۱ در پیوست شماره ۱، لزوماً از ویژگی استانی به ملی اصلاح شود.
۵. از آنجا که «طرح‌های آبرسانی به مراکز استان‌ها و طرح‌های ایجاد تأسیسات فاضلاب مراکز استان» از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، لذا مؤکداً پیشنهاد می‌گردد، طرح‌های فوق که در پیوست ۱ لایحه بودجه ۱۳۹۱ با ویژگی استانی می‌باشند، به ملی تغییر یابد.
۶. همان‌گونه که از سابقه موضوع برمی‌آید در طرح‌های انتقال آب بین‌حوزه‌ای و یا طرح‌هایی که محدوده اجرا یا بهره‌برداری از آنها بیش از یک استان می‌باشد، نقش چند استان از جمله استان یا استان‌های سرچشمه تا استان‌های مسیر و بهره‌مند از آب استحصالی در پیگیری مسائل پروژه بسیار تأثیرگذار است، لذا به منظور حفظ یکپارچگی در خصوص پروژه‌های مذکور، پیشنهاد می‌گردد در قانون و در پیوست شماره ۱ طرح‌های فوق از ویژگی استانی به ملی تغییر کنند.

۷. با توجه به لزوم پیگیری امور مربوط به طرح‌های بهره‌مند از «تسهیلات مالی (فاینانس) داخلی و خارجی و طرح‌های استفاده‌کننده از وام بانک‌های خارجی و بین‌المللی» در سطوح ملی، پیشنهاد می‌گردد، طرح‌های مذکور مندرج در پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۱، از فهرست طرح‌های با ویژگی استانی به ملی تغییر کنند.

نتیجه‌گیری

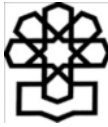
رشد تقاضا برای آب در بخش‌های مختلف و کاهش امکانات عرضه از یکسو و مشکلات تأمین و تجهیز منابع مالی و مدیریت اقتصادی بخش آب از سوی دیگر، مدیریت این بخش را با مشکلات زیادی روبرو ساخته است. با توجه به گسترش نیازهای مالی بخش‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور، امکان گسترش قابل ملاحظه سهم منابع مالی بخش آب اندک است. برای تأمین مالی اجرای پروژه‌های صنعت آب تنها نمی‌توان به بودجه عمومی دولت اتکا کرد و باید از منابع مختلف برای اجرای طرح‌های صنعت آب استفاده کرد. تلاش در جهت استفاده از اوراق مشارکت، استفاده از تسهیلات خارجی اعم از بانک جهانی یا بانک توسعه اسلامی، همچنین استفاده از تسهیلات بانکی داخلی و... می‌تواند به‌عنوان راهکارهایی مؤثر برای تأمین منابع مالی بخش آب محسوب گردد.

اعتبارات بخش‌های امور آب و آب‌وفاضلاب در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ به ترتیب حدود ۱۶/۵ و ۵/۸ درصد نسبت به اعتبار مصوب سال ۱۳۹۰ افزایش یافته است.

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در فصل منابع آب، بعد از فصل حمل و نقل، بالاترین میزان بین اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در سایر بخش‌هاست که حاکی از اهمیت بالای این بخش است. با مرور جداول و توضیحات ارائه شده در متن گزارش مشخص می‌شود که لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور در بخش آب، جهت‌گیری‌های برنامه پنجم توسعه را رعایت نکرده و تفاوت عمده‌ای با بودجه‌ریزی سال‌های گذشته ندارد. از موارد مغفول مانده در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ می‌توان به برنامه آب روستایی، تضمین سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و جبران عقب‌ماندگی عملکرد شبکه‌های آبیاری و زهکشی اشاره کرد.

منابع و مأخذ

۱. لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور.
۲. قانون بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور.
۳. قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۲۲۷۲

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور ۳۲. بخش آب

نام دفتر: مطالعات زیربنایی (گروه آب و محیط زیست)

تهیه و تدوین‌کنندگان: جمال محمدولی سامانی، مهدی مظاهری، علی مریدنژاد

ناظران علمی: حسین صفایی، محسن صمدی

متقاضی: کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. لایحه بودجه سال ۱۳۹۱

۲. بخش آب

تاریخ انتشار: ۱۳۹۰/۱۲/۱۳